

# REFERAT Ældrerådet d. 09-06-2022

**Mødedato**    Torsdag d. 09. juni 2022 kl. 08:00

**Mødested**    Administrationsbygningen i Farsø, mødelokale Gyldendal

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                    |    |
|------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden.....                                                      | 3  |
| Orientering - Uddannelsesplan for SOSU-elever/ufaglærte.....                       | 4  |
| Præsentation af demensområdet.....                                                 | 6  |
| Orientering - Brug af GPS-overvågning i Ældreplejen.....                           | 8  |
| Orientering - Indgåede aftaler vedrørende køb af ortoser og ortopædisk fodtøj..... | 9  |
| Orientering om resultater fra Sundhedsprofilundersøgelsen 2021.....                | 11 |
| Orientering - Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021.....                   | 15 |
| Årsberetning magtanvendelse 2021.....                                              | 18 |
| Drøftelse af fællesmøde mellem Sundhedsudvalget og Ældrerådet.....                 | 22 |
| Drøftelse - Arrangement om pårørendesamarbejde.....                                | 23 |
| Meddelelser til Ældrerådets møde.....                                              | 25 |
| Punkter til kommende møder.....                                                    | 26 |

## **Punkt 49: Godkendelse af dagsorden**

00.22.02-G01-3-22

### **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 00.22.02-G01-3-22

Sagsbeh.: Else Marie Simonsen

### **Resume**

Fast punkt på Ældrerådets dagsorden.

### **Baggrund**

Godkendelse af dagsorden.

### **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

### **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

### **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

### **Økonomi**

Udgiftsneutral.

### **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

### **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

### **Administrationen indstiller**

- at dagsordenen godkendes.

### **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Godkendt.

# **Punkt 50: Orientering - Uddannelsesplan for SOSU-elever/ufaglærte**

81.07.02-I02-1-22

## **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 81.07.02-I02-1-22

Sagsbeh.: Mette Rohde

## **Resume**

Orientering om uddannelses forløb i Vesthimmerlands kommune for SOSU elever og ufaglærte medarbejdere

## **Baggrund**

Ældrerådet har ønsket, at få en orientering om uddannelsesforløb for SOSU-elever og ufaglærte medarbejdere i Pleje og Senior.

De seneste år, har der været en stigning i fastholdelse af SOSU elever i uddannelsesforløb i Vesthimmerlands kommune. I løbet af de kommende år, ser vi ind i udfordringer omkring rekruttering, både i forhold til faglærte og ufaglærte medarbejdere. Derfor er det væsentligt, at Vesthimmerlands kommune har et attraktivt uddannelsesmiljø, og at eleverne efter endt uddannelse ønsker at forblive ansat.

Et indsats område, omkring rekruttering, er at tiltrække ufaglærte medarbejdere, som med tiden ønsker at blive faglærte, med en SOSU uddannelse. For at kunne fastholde ufaglærte medarbejdere og give dem interesse for faget, er der etableret et internt tilbud om undervisning.

## **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

## **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

## **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

En SOSU elev vil orientere om sin oplevelse med uddannelsesforløbet i Vesthimmerlands kommune, og Udviklingssygeplejerske Bettina Grønbech orientere om undervisningstilbuddet for ufaglærte medarbejdere.

## **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

## **Administrationen indstiller**

- at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Udviklingssygeplejerske Bettina Grønbech gav en orientering om undervisningsforløb for ufaglærte.

Orienteringen tages til efterretning.

# Punkt 51: Præsentation af demensområdet

27.00.00-I04-1-22

## Punktoplysninger

Sagsnr.: 27.00.00-I04-1-22

Sagsbeh.: Mette Rohde

## Resume

Ældrerådet præsenteres for demensområdet.

## Baggrund

Der har gennem de seneste år, været et stort fokus på demens indsatsen, nationalt, med vedtagelse af Demenshandleplan 2025. Handleplanen omfatter nedenstående områder. I Vesthimmerlands kommune, arbejdes med alle indsatser, både på plejecentre, daghjem og for borgere tilknyttet hjemmeplejen:

Tidlig opsporing og bedre kvalitet i udredning og behandling:

Demenskoordinatorerne indgår i den koordinerede udredningsmodel for demens i Nordjylland. I Region Nordjylland er udredning samlet i udredningsklinikken i Aalborg.

Bedre kvalitet i pleje, omsorg og rehabilitering:

På demensafsnittene arbejdes ud fra en fælles tilgang omkring personcentreret omsorg. Det betyder, at personen med demens er i centrum fremfor sygdommen, og at omsorg og pleje tilrettelægges ud fra personens perspektiv, livshistorie, vaner og psykologiske behov.

Støtte til mennesker med demens og pårørende

Der er oprettet pårørende grupper, som understøttes af demenskoordinator på Demensafsnittene, arbejdes der med at oprette pårørende grupper til pårørende, tilknyttet demensafsnit. Borgere med demens støttes i de aktiviteter, som er planlagt til denne målgruppe.

(Daghjem, Ture i naturen og Shared reading)

Demensvenlige boliger og samfund

Vesthimmerlands kommune er en del af Demensvenner fra Alzheimer foreningen, og har uddannet bl.a. personalet på Bibliotekerne som demensvenner.

Øget videns- og kompetenceniveau

De seneste år, har der været flere kompetenceudviklings forløb omkring demens, for personale på plejecentre og i hjemmeplejen.

På Ældrerådsmødet, gives en orientering og status på ovenstående i forhold til demensindsatsen i Vesthimmerlands kommune.

## Forventet konsekvens

Ingen bemærkninger.

## Organisering og kommunikation

Ingen bemærkninger.

## **Lovgrundlag**

Lov om Social Service.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

## **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

## **Administrationen indstiller**

- at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Demenskoordinator Hanne Poulsen gav et inspirerende oplæg. Oplægget vedlægges referatet.

## **Bilag**

Demensindsats i Vesthimmerlands kommune juni 2022 - Ældrerådet

# **Punkt 52: Orientering - Brug af GPS-overvågning i Ældreplejen**

27.66.12-G01-1-22

## **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 27.66.12-G01-1-22

Sagsbeh.: Mette Rohde

## **Resume**

Orientering om brug af GPS-overvågning i ældreplejen.

## **Baggrund**

På sidste møde i Regionsældrerådet blev der drøftet kommunernes brug af GPS-overvågning af beboere på plejecenter og hos hjemmeboende borgere.

Regionsældrerådet ønsker, at alle 11 ældreråd i Region Nordjylland, indberetter hvor stort omfanget er, af brugen af GPS-overvågning.

## **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

## **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

## **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

## **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

## **Administrationen indstiller**

- at punktet drøftes.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Orienteringen tages til efterretning. Oplæg vedlægges referatet.

## **Punkt 53: Orientering - Indgåede aftaler vedrørende køb af ortoser og ortopædisk fodtøj**

88.00.00-G01-3-21

### **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 88.00.00.G01-3-21

Sagsbeh.: Ida Brændstrup

### **Resume**

Der er indgået ny aftale med leverandører vedr. køb af Ortopædisk fodtøj og Ortoser.

Ny leverandør vedr. Delaftale 1 - Ortopædisk fodtøj bliver tildelt Sahva

Ny leverandør vedr. Delaftale 2 - Ortoser bliver tildelt BandagistCentret.

Kontraktstart 1. april 2022

### **Baggrund**

Da det er lovpligtigt, at både Ældrerådet og Handicaprådet skal høres, fremsendes denne information om de indgåede kontrakter.

Der er i dag tilsvarende kontrakter, men iht. Udbudsloven skal disse kontrakter i udbud hvert 4. år. Så nuværende kontrakter udløber 31. marts 2021.

### **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

### **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

### **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

### **Økonomi**

Udgiftsneutral.

### **Procesplan**

Frederikshavn Kommune har været tovholder på udbuddet, og deres Ældre- og Handicapråd har deltaget i alle møderne vedr. udarbejdelse af udbudsmaterialet.

### **Sagen afgøres i**

Handicaprådet og Ældrerådet.

### **Administrationen indstiller**

- at orienteringen og indgåelse af kontrakterne accepteres af Ældre- og Handicaprådene.

Beslutning fra Handicaprådet, 19. april 2022, pkt. 42:

Mødet aflyst.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen, Preben Jensen

Taget til efterretning.

# Punkt 54: Orientering om resultater fra Sundhedsprofilundersøgelsen 2021

29.09.12-G01-1-20

## Punktoplysninger

Sagsnr.: 29.09.12-G01-1-20

Sagsbeh.: Anna Bache Sigaard

## Resume

Fra den 5. februar 2021 til den 12. maj 2021 blev der indsamlet data til Sundhedsprofilen 2021. Resultaterne forelægges hermed til orientering.

## Baggrund

Sundhedsprofilen "Hvordan har du det?" er en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse, som er blevet gennemført i 2010, 2013, 2017 og 2021.

Med Sundhedsprofilundersøgelsen "Hvordan har du det? - 2021" opnås relevant viden om borgernes fysiske helbred, mentale trivsel og generelle livskvalitet samt sundhedsadfærd.

På baggrund af spørgeskemaundersøgelsen udarbejdes nationale, regionale og kommunale sundhedsprofiler.

Som ved de foregående sundhedsprofiler vil resultaterne af undersøgelsen danne grundlag for iværksættelse af målrettede forebyggelsestiltag og for at øge kvaliteten af sundhedsvæsenets tilbud.

Der er i 2021 udsendt spørgeskema til 300.000 repræsentativt udvalgte borgere i Danmark på 16 år eller derover. I Region Nordjylland er der udsendt spørgeskemaer til 39.700 borgere, heraf 3900 borgere i Vesthimmerlands Kommune. 50,9 % af de adspurgte vesthimmerlændinge besvarede spørgeskemaet.

## Hovedtendenser

- 4 ud af 5 borgere vurderer sit helbred til at være fremragende, vældig godt eller godt. Dette ligger på niveau med Region Nordjylland
- Udvikling i KRAM-faktorerne:
  - Borgere i Vesthimmerlands Kommune ryger mindre. Der er sket et fald i andelen af dagligrygere, storrygere samt lejlighedsrygere.
  - Der er ikke sket en betydelig udvikling i alkoholforbruget. 9,6 % af borgerne i Vesthimmerlands Kommune har tegn på problematisk alkoholforbrug. Dette gælder særligt den mandlige del af befolkningen.
  - Vesthimmerlændinge dyrker i mindre grad konkurrenceidræt og motionsidræt, og i højere grad lettere motion end i 2017. Færre er fysisk inaktive.

- Kostmønstret er stort set uændret siden 2017 og ligner det regionale. Der er en tendens til, at mænd i højere grad har et usundt kostmønster end kvinder.
- Andelen af svært overvægtige er steget, og hvor ca. hver fjerde borger i Vesthimmerlands Kommune er svært overvægtig, gælder det ca. hver femte borger i Region Nordjylland samlet.
- Udvikling i den mentale sundhed:
  - Der er sket en stigning i andelen af borgere i Vesthimmerlands Kommune med dårligt mental helbred. Kvinder har generelt et dårligere mentalt helbred end mænd. Særligt kvinder i aldersgruppen 16-24 år har et dårligt mentalt helbred.
  - Flere borgere i Vesthimmerlands Kommune er ensomme. Særligt kvinder i aldersgruppen 16-24 år er ensomme.
  - Borgere i Vesthimmerlands Kommune sover dårligere end ved sidste undersøgelse og dårligere end borgere i Region Nordjylland samlet. Særligt kvinder har en dårlig søvnkvalitet
  - Vesthimmerlændingene er i højere grad end i 2017 stresset, hvilket særligt gælder kvinder. Især kvinder i aldersgrupperne 16-24 år og 25-44 år er stresset.
  - Borgere i Vesthimmerlands Kommune deltager i fritidsaktiviteter, foreningsliv eller frivilligt arbejde sammen med andre på ca. samme niveau som for resten af Region Nordjylland.
- Sygdom (Sygdomsbilledet er hovedsageligt opgjort på regionsniveau):
  - En stadig større andel af befolkningen oplever at leve med langvarig og kronisk sygdom. De hyppigst forekommende sygdomme blandt borgere i Vesthimmerlands Kommune er slidgigt og forhøjet blodtryk.
  - Stadig flere borgere oplever at få flere samtidige kroniske sygdomme.
  - Borgere med kroniske sygdomme har generelt et relativt dårligt fysisk og mentalt helbred, og er i højere grad rygere, fysisk inaktive og overvægtige.
  - Der er en høj grad af social ulighed i forhold til langvarig og kronisk sygdom.

#### Omsætning af undersøgelsens resultater til handlinger

Udover den udarbejdede sundhedsprofil for Vesthimmerlands Kommune har Region Nordjylland lanceret en digital platform, som kan anvendes til at lave yderligere undersøgelser og sammenligninger med andre kommuner og Region Nordjylland.

Resultaterne fra Sundhedsprofilen vil blive vurderet i forhold til kommunens forebyggende arbejde med henblik på at beslutte, om resultaterne giver anledning til at videreudvikle eller indføre nye tiltag for at øge sundheden, trivslen og helbredet blandt borgere i Vesthimmerlands Kommune.

Byrådet vil desuden drøfte resultaterne af henholdsvis Børnesundhedsprofilen og sundhedsprofilen på voksenområdet den 25. august 2022.

### **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

### **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

## **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

Resultaterne af sundhedsprofilundersøgelsen sendes til orientering i følgende fagudvalg i maj 2022:

- Kultur- og Fritidsudvalget
- Børne- og Familieudvalget
- Sundhedsudvalget

Desuden sendes resultaterne til orientering i Handicaprådet og Ældrerådet.

Resultaterne behandles ligeledes på temamøde i Byrådet.

## **Sagen afgøres i**

Kultur- og Fritidsudvalget, Børne- og Familieudvalget samt Sundhedsudvalget.

## **Administrationen indstiller**

- at resultaterne fra sundhedsprofilundersøgelsen 2021 tages til efterretning.

Beslutning fra Kultur- og Fritidsudvalget, 2. maj 2022, pkt. 59:

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

Beslutning fra Børne- og Familieudvalget, 3. maj 2022, pkt. 60:

Taget til efterretning.

Beslutning fra Sundhedsudvalget, 4. maj 2022, pkt. 65:

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

Beslutning fra Handicaprådet, 25. maj 2022, pkt. 61:

Fraværende: Ingen

Orienteringen taget til efterretning.

Med afsæt i børne- og sundhedsprofilen, vil Handicaprådet afholde et arrangement med fokus på sundhed. Punktet medtages til kommende møde, eventuel med nedsættelse af en arbejdsgruppe. Arrangementet afholdes i andet halvår af 2022.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Orienteringen tages til efterretning.

Afdelingschef Mette Rohde orienterede om hvordan besvarelserne så ud for +65 årlige.

## **Bilag**

Sundhedsprofil VHK 2021

Hvordan har du det 2022 – 65+ tabel - Ældrerådet

# **Punkt 55: Orientering - Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021**

29.09.00-A50-1-22

## **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 29.09.00-A50-1-22

Sagsbeh.: Anna Bache Sigaard

## **Resume**

Sundhedsudvalget forelægges Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021 til orientering.

Det indstilles, at Sundhedsudvalget sender årsrapporten til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

## **Baggrund**

For andet år i træk er der udarbejdet en årsrapport for Sundhedscenter Vesthimmerland. Formålet med årsrapporten er at give et indblik i forskellige aktiviteter og indsatser, som sundhedscentret har beskæftiget sig med i 2021.

Sundhedscenter Vesthimmerland er en afgørende aktør i sundhedsindsatsen i Vesthimmerlands Kommune. Ved at tilbyde genoptræning samt sundhedsfremmende og forebyggende indsatser til borgere fra 16 år bidrager sundhedscentret positivt til borgerens sundhed og livskvalitet.

Sundhedscentret er desuden en aktiv samarbejdspartner for forskellige afdelinger i kommunen, sygehuse, almen praksis, andre kommuner, forskningsinstitutioner med flere, hvilket er afgørende for, at borgere i Vesthimmerlands Kommune modtager en helhedsorienteret indsats. De brede samarbejdsflader bidrager desuden positivt til den tværfaglige og tværsektorielle udvikling på sundhedsområdet.

Grundet sundhedscentrets mangfoldighed afspejler årsrapporten ikke alle Sundhedscentrets aktiviteter og indsatser, men fremhæver Sundhedscentrets kerneopgaver og nogle udvalgte aktiviteter og indsatser, som har gennemgået en særlig udvikling i 2021.

### Indhold i Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021:

Årsrapporten indledes med en kort beskrivelse af Sundhedscenter Vesthimmerland. Her nævnes blandt andet, hvilken lovgivning Sundhedscentret arbejder ud fra, såvel som at der arbejdes efter politiske visioner og mål i kommunens plan- og bæredygtighedsstrategi 2018 - 2022.

Herefter gennemgås udvalgte opgaver i de to afdelinger; Genoptræningsafdelingen og Borger Sundhed.

### Genoptræningsafdelingen

For Genoptræningsafdelingen fremhæves tre kerneopgaver:

- Genoptræning efter sygehusindlæggelse jf. Sundhedsloven § 140,
- Genoptræning efter Serviceloven § 86
- samt vederlagsfri fysioterapi jf. Sundhedsloven § 140a.

Derudover beskrives, at kommunens hjerneskadekoordinatorfunktion i 2021 organisatorisk blev flyttet til genoptræningsafdelingen, og hvilke fordele dette har medført. Afslutningsvist nævnes andre opgaver, som løses i Genoptræningsafdelingen; praktikforløb for fysioterapeuter, samarbejde med CKU for borgere med stemmeproblematikker samt samarbejde med bevillingsafdelingen på ældre området.

## Borger Sundhed

I afsnittet om Borger Sundhed fremhæves ligeledes tre kerneopgaver:

- Sundhedsfremmende og forebyggende indsatser i forhold til KRAM-faktorerne (Kost, Rygning, Alkohol og Motion) samt mental Sundhed,
- Rehabiliterende indsatser til borgere med kronisk sygdom (dvs. KOL, kræft, hjerte-kar sygdom og osteoporose)
- samt forebyggende hjemmebesøg.

For Borger Sundhed har der i 2021 været særlig fokus på rygestop samt forebyggelse af diabetes og det beskrives, hvordan disse indsatser er blevet grebet an.

Årsrapporten afsluttes med en opremsning af fokusområder for Sundhedscentret i 2022. I 2022 er der fokus på bl.a. at styrke kommunens indsatsområder for borgere med vandladningsproblemer, videreudvikle osteoporoseområdet, samt afprøve og udvikle udendørs genoptræningsindsatser, som også i årsrapporten for 2020 blev fremhævet som et fokusområde for 2021.

## **Forventet konsekvens**

Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021 præsenteres for Sundhedsudvalget, Ældrerådet og Handicaprådet, og bliver derefter tilgængelig på kommunens hjemmeside. Dette med en forhåbning om at give politikere, samarbejdspartnere og borgere i kommunen et indblik i det store arbejde og den mangfoldige aktivitet, der har været i Sundhedscentret i 2021.

Endvidere bliver årsrapporten fremlagt for KLU (Kommunalt Lægeligt Udvalg) med henblik på drøftelse af samarbejdet omkring de konkrete indsatser, som tilbydes i sundhedscentret.

## **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

## **Lovgrundlag**

Sundhedsloven §§ 119, 140 og 140a.

Servicebogen §§ 79a og 86.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

Årsrapporten skal til orientering i Sundhedsudvalget, Ældrerådet, Handicaprådet samt KLU.

## **Sagen afgøres i**

Sundhedsudvalget.

## **Administrationen indstiller**

- at Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021 tages til efterretning.
- at årsrapporten sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

Beslutning fra Sundhedsudvalget, 4. maj 2022, pkt. 66:

Fraværende: Ingen

Administrationens indstilling godkendt.

Beslutning fra Handicaprådet, 25. maj 2022, pkt. 58:

Fraværende: Ingen

Orienteringen taget til efterretning.

Handicaprådet bemærker dog, at man gerne så, at var mere orientering, om de indsatser der bliver lavet for den gruppe borgere, som Handicaprådet repræsenterer.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Taget til efterretning.

## **Bilag**

Årsrapport Sundhedscenter Vesthimmerland 2021

# Punkt 56: Årsberetning magtanvendelse 2021

27.66.08-G01-4-22

## Punktoplysninger

Sagsnr.: 27.66.08-G01-4-22

Sagsbeh.: Bente Bach Poulsen

## Resume

I henhold til § 15 i bekendtgørelse om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, har kommunalbestyrelsen en forpligtigelse til at følge udviklingen i anvendelse af magt og andre indgreb i den personlige frihed for de borgere, kommunen er ansvarlig for.

Det er tillige et krav, at dette sker i form af en årsberetning, der forelægges Kommunalbestyrelsen.

## Baggrund

Serviceovens regler om brug af magt bygger på det enkelte menneskes ret til selv at bestemme. Den personlige frihed skal beskyttes, uanset om man har betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne eller ej. Det fremgår af Grundlovens § 71.

**Serviceovens regler om magtanvendelse gælder for voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Formålet med reglerne om magtanvendelse er at begrænse brug af magt til det absolut nødvendige og styrke retssikkerheden for både borgeren og personalet. I personalets håndtering af den enkelte persons frihed og ret til selv at bestemme kan det være nødvendigt at afveje forskellige og ofte modstridende hensyn.**

**På den ene side er hensynet til borgeres ret til selv at bestemme. På den anden side er hensynet til at drage omsorg for en person, en persons værdighed, tryghed eller hensynet til andre.**

**I nogle situationer kan personalet være nødt til at gribe ind i retten til selv at bestemme af hensyn til en persons omsorg, værdighed, sociale tryghed eller af hensyn til andre. Det kan eksempelvis medføre tab af værdighed, hvis en person med demens går udenfor uden tøj på. Personalets afvejning af de forskellige hensyn skal altid ske ud fra en konkret vurdering af den enkelte situation og den enkelte persons forhold.**

Reglerne om magtanvendelse, som de er udformet i dag, blev indført med en lovændring, som trådte i kraft den 1. januar 2020. Der blev med den reviderede lovgivning lempet en smule fra tidligere magtanvendelsesregler. F.eks. var det

tidligere kun muligt at gribe ind, hvis der var ”nærliggende risiko for, at personen udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade” til nu, hvor ”væsentlig” er revideret til ”fare for”.

Reglerne om magtanvendelse er inddelt i forskellige kapitler baseret på målgruppe. Der er forskel på, hvilke indgreb personalet kan benytte, afhængigt af målgruppen.

I tabellen nedenfor er en samlet oversigt over indberetninger om magtanvendelse for 2021 for hhv. ældreområdet og psykiatri- og handicapområdet.

Der bliver sondret mellem magtanvendelser overfor:

- 1) Borgere fra Vesthimmerlands Kommune (VHK), som er i egne tilbud,
- 2) Borgere fra Vesthimmerlands Kommune, som bor i tilbud i andre kommuner, i regionale tilbud eller private tilbud, og
- 3) Borgere fra andre kommuner, som bor i Vesthimmerlands Kommunes tilbud.

| Magtindberetninger 2021<br>(antal)                                                       | Afværgenhjælp<br>(§ 124c) | Fastholdelse<br>(§ 124d) | Særlige dørbørnere<br>(§ 125) | Stofselser<br>(§ 128) | Tryghedsskabende velfærdsteknologi<br>(§ § 128a, 128b, 136e) | Låsning og sikring af yderdøre og vinduer<br>(§ 128c) | Flytning uden samtykke<br>(§ § 129, 129 a, 136f) | Fastholdelse i hygiejnesituationer<br>(§ § 136a og 136c) | Fastholdelse ved<br>grænseoverskridende adfærd (§ 136d) | Øvrige   | I<br>alt  |
|------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|--------------------------|-------------------------------|-----------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|----------|-----------|
| <b>Ældreområdet</b>                                                                      |                           |                          |                               |                       |                                                              |                                                       |                                                  |                                                          |                                                         |          |           |
| Borgere fra VHK på egne pleje-<br>centre                                                 | 1                         | 2                        |                               |                       |                                                              |                                                       | 1                                                | 2                                                        | 2                                                       |          | 8         |
| Borgere fra andre kommuner på<br>plejecentre i VHK                                       |                           |                          |                               |                       |                                                              |                                                       |                                                  |                                                          |                                                         |          |           |
| Borgere fra VHK på friplejehjem<br>m.fl.                                                 |                           |                          |                               |                       |                                                              |                                                       |                                                  |                                                          |                                                         |          |           |
| <b>Samlede indberetninger for<br/>ældreområdet</b>                                       | <b>1</b>                  | <b>2</b>                 |                               |                       |                                                              |                                                       | <b>1</b>                                         | <b>2</b>                                                 | <b>2</b>                                                |          | <b>8</b>  |
| <b>Psykiatri- og handicapområdet</b>                                                     |                           |                          |                               |                       |                                                              |                                                       |                                                  |                                                          |                                                         |          |           |
| Borgere fra VHK i egne tilbud                                                            |                           | 4                        |                               |                       | 3                                                            |                                                       |                                                  |                                                          |                                                         |          | 7         |
| Borgere fra andre kommuner i<br>tilbud i VHK                                             |                           |                          |                               |                       |                                                              |                                                       |                                                  |                                                          |                                                         |          | 0         |
| Borgere fra VHK anbragt uden for<br>VHK i kommunale, regionale el-<br>ler private tilbud | 2                         | 16                       |                               |                       | 4                                                            |                                                       | 3                                                |                                                          |                                                         | 1        | 26        |
| <b>Samlede indberetninger for<br/>psykiatri- og handicapområdet</b>                      | <b>2</b>                  | <b>20</b>                | <b>0</b>                      | <b>0</b>              | <b>7</b>                                                     | <b>0</b>                                              | <b>3</b>                                         | <b>0</b>                                                 | <b>0</b>                                                | <b>1</b> | <b>33</b> |

Som det ses af ovenstående, er der indberettet i alt 41 magtanvendelser i 2021.

Af disse 41 indberetninger, vurderes det, at 7 af disse er ulovlige. Én af magtanvendelserne er foretaget på ældreområdet, mens de øvrige magtanvendelser er foretaget på psykiatri- og handicapområdet, heraf to i egne tilbud.

Årsagen til, at magtanvendelsen på ældreområdet er vurderet ulovlig, er, at magtanvendelsen er indberettet efter den forkerte retsregel. Selvom en magtanvendelse er indberettet forkert, er det ikke ensbetydende med, at magtanvendelsen er ulovlig. Magtanvendelsen havde været lovlig efter en anden regel i serviceloven.

Årsagen til, at magtanvendelserne er vurderet ulovlige i de konkrete sager på psykiatri- og handicapområdet, er følgende:

1. Magtanvendelsen er indberettet forkert, da den er blevet indberettet efter den forkerte retsregel. Selvom en magtanvendelse er indberettet forkert, betyder det ikke nødvendigvis, at magtanvendelsen er ulovlig. Magtanvendelsen i den konkrete sag var dog blevet vurderet ulovlig, selvom den var indberettet korrekt, da det var utilstrækkeligt oplyst, om borger var til fare for sig selv eller ej.
2. Personalet anvender magt, inden borgeren reelt er til fare for de andre beboere, og magtanvendelsen har dermed et forebyggende sigte. Personalet skulle have forsøgt med en pædagogisk indsats at undgå magtanvendelse.
3. Borger var ikke til fare for sig selv, eller der var ikke en nærliggende risiko for fare.
4. Magt, som ikke var omfattet af servicelovens regler om magtanvendelse. Der var tale om et indgreb efter Sundhedsloven.

## Bemærkninger til magtindberetningerne:

På ældreområdet er der indberettet én flytning uden samtykke.

Næsten halvdelen af de indberettede magtanvendelser på psykiatri- og handicapområdet (18 ud af 41) vedrører den samme borger. Der er tale om en borger med komplekse udfordringer, som ikke trivedes i sit botilbud. Borgeren er blevet flyttet til et andet botilbud. Efterfølgende har der været færre magtanvendelser over for borger.

### Konklusion på magtindberetninger for 2021

Antallet af indberetninger af magtanvendelser er stabilt på ældreområdet såvel som psykiatri- og handicapområdet sammenlignet med 2020. Der er generelt færre indberetninger af magtanvendelse på ældreområdet end på psykiatri- og handicapområdet. Dette er naturligt, hvilket kan ses i sammenhæng med forskellen på målgruppen på de to områder. Dog synes antallet af indberetninger på ældreområdet lavt, når der tages højde for, at de indberettede magtanvendelser på ældreområdet er spredt på flere forskellige borgere og kendskabet til enkeltsager i 2021. Der er noget, som kan tyde på, at det ikke er alle magtanvendelser, som bliver indberettet. Det gælder til dels også på psykiatri- og handicapområdet.

Det er vanskeligt at konkludere noget generelt ud fra antallet af indberettede magtanvendelser, da det forudsætter et kendskab til, hvad personalet opfatter som en magtanvendelse; personalets viden om, hvornår der kan anvendes magt; hvordan registreringspraksis er.

Generelt er der færre magtanvendelser over for borgere i egne tilbud end borgere, som er placeret i tilbud i andre kommuner, private tilbud og regionale tilbud. Dette kan have sammenhæng med, at borgere med komplekse udfordringer i højere grad bliver placeret i tilbud uden for kommunen.

## Forventet konsekvens

I 2021 er undervisningen i de nye magtanvendelsesregler blevet gennemført på psykiatri- og handicapområdet, fraset på et enkelt tilbud. Undervisningen på ældreområdet er endnu ikke blevet opstartet. Dette bør fortsat være i fokus i 2022 med henblik på at øge fokus på, hvornår der er tale om magtanvendelse, hvornår vi må anvende magt og registrering af magtanvendelser. Herunder kunne det være hensigtsmæssigt at tage et tema op som magtanvendelse contra omsorgssvigt/pligt.

Idet der på ældreområdet er et styrket fokus på personcentreret omsorg, forventes dette at understøtte et fokus på flere pædagogiske handlemåder, som i sidste ende skal forebygge magtanvendelse.

## Organisering og kommunikation

Årsberetningen for magtanvendelse 2021 vil blive offentliggjort på Vesthimmerlands Kommunes hjemmeside.

## Lovgrundlag

Bekendtgørelse nr. 1239 af 22/11/2019

Servicebogen kapitel 24, 24a og 24b.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

Årsberetning sendes til orientering i Ældrerådet og Handicaprådet.

## **Sagen afgøres i**

Byrådet via Sundhedsudvalget.

## **Administrationen indstiller**

- at Årsberetning for magtanvendelser 2021 tages til efterretning.

Beslutning fra Sundhedsudvalget, 4. maj 2022, pkt. 67:

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

Beslutning fra Handicaprådet, 25. maj 2022, pkt. 62:

Fraværende: Ingen

Taget til efterretning.

Der er ros til, at man i organisationen har fokus på området.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Afdelingschef Mette Rohde gav et oplæg om magtanvendelse. Oplægget vedlægges referatet.

Taget til efterretning.

## **Bilag**

Årsberetning 2021

Oplæg vedrørende magtanvendelse - Ældrerådet

# **Punkt 57: Drøftelse af fællesmøde mellem Sundhedsudvalget og Ældrerådet**

27.69.40-I00-2-22

## **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 27.69.40-I00-2-22

Sagsbeh.: Mette Rohde

## **Resume**

Drøftelse af afholdelse af dialogmøde med Sundhedsudvalget.

## **Baggrund**

Ældrerådet afholder hvert år et dialogmøde med Sundhedsudvalget. Ældrerådet drøfter forslag til datoer samt emner til dagsordenen.

## **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

## **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

## **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

## **Økonomi**

Udgiftsneutral.

## **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

## **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

## **Administrationen indstiller**

- at punktet drøftes.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Ældrerådet foreslår følgende datoer 9. og 30. november 2022. Forsalg til dagsorden udarbejdes på kommende møde.

## **Punkt 58: Drøftelse - Arrangement om pårørendesamarbejde**

27.69.40-G01-3-22

### **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 27.69.40-G01-3-22

Sagsbeh.: Mette Rohde

### **Resume**

Drøftelse af arrangement om pårørendesamarbejde.

### **Baggrund**

Ældrerådet har et ønske om, at lave et arrangement om pårørendesamarbejde. Arrangementet tænkes afholdt for bl.a. bruger- og pårørenderådene samt venneforeningerne ved plejecentrene.

I forbindelse med at Ældrerådet deltog sidste år deltog i et arrangement som var arrangeret af Danske Ældreråd, var der et meget spændende oplæg om pårørendesamarbejde. Ældrerådet har ud fra dette ønsket, at få undersøgt, om der kunne være mulighed for, at få foredragsholder Lotte Bloch som er leder på Dragsbækcentret samt Klitrosen i Thisted kommune til at komme og holde et lignende foredrag for pårørende i Vesthimmerlands Kommune.

### **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

### **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

### **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

### **Økonomi**

Kendes ikke på nuværende tidspunkt.

### **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

### **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

### **Administrationen indstiller**

- at der drøftes, om der skal arbejdes på, at få lavet arrangement for pårørende.

Beslutning fra Ældrerådet, 11. maj 2022, pkt. 45:

Fraværende: Gitte Bøgh og Erik Madsen

Der arbejdes videre med, at få lavet et arrangement for bruger og pårørenderådene i september/oktober 2022 fra kl. 14.30-17.00.

Leder af Dragsbækcentret samt Klitrosen, Lotte Bloch har meddelt, at hun gerne vil komme og holde et foredrag omkring pårørendesamarbejdet.

Det forsøges afholdt på plejecenter Højgården.

Følgende inviteres til arrangementer:

Bruger og pårørende

Venneforeninger på plejecentrene

Plejecenterlederne

Ældrerådet, og

eventuelt Sundhedsudvalget

Supplerende sagsfremstilling

Forvaltningen har udarbejdet forslag til invitation.

Administrationen indstiller

- at forslag til invitation godkendes.

## **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Nielsen og Preben Jensen

Forslag til invitation godkendes.

## **Bilag**

Forslag til invitation til arrangement for bruger og pårørenderåd samt venneforeninger

## **Punkt 59: Meddelelser til Ældrerådets møde**

27.69.40-I00-4-21

### **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 27.69.40-I00-4-21

Sagsbeh.: Else Marie Simonsen

### **Resume**

Fast punkt på Ældrerådets dagsorden.

### **Baggrund**

Der orienteres om emner der har Ældrerådets interesse.

- Orientering om relevante punkter fra politiske udvalg.

### **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

### **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

### **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

### **Økonomi**

Udgiftsneutral.

### **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

### **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

### **Administrationen indstiller**

- at orienteringen tages til efterretning.

### **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Nielsen og Preben Jensen

Orientering om formandens deltagelse i Overlade Pensionistforenings arrangement.

Fremover sættes et fast punkt på under meddelelser: Afbud til kommende møder

## **Punkt 60: Punkter til kommende møder**

27.69.40-I00-4-21

### **Punktoplysninger**

Sagsnr.: 27.69.40-I00-4-21

Sagsbeh.: Else Marie Simonsen

### **Resume**

Fast punkt på Ældrerådets dagsorden.

### **Baggrund**

Der er følgende punkter til kommende møder:

- Høring af budget 2023-2026.
- Orientering om flexhandicapkørsel samt kørsel til læge/speciallæge.
- Temadrøftelse - Kost og ernæring - Hjemmeboende

### **Forventet konsekvens**

Ingen bemærkninger.

### **Organisering og kommunikation**

Ingen bemærkninger.

### **Lovgrundlag**

Ingen relevant lovgivning.

### **Økonomi**

Udgiftsneutral.

### **Procesplan**

Ingen bemærkninger.

### **Sagen afgøres i**

Ældrerådet.

### **Administrationen indstiller**

- at der sker en drøftelse af, om der er yderligere punkter til kommende dagsordener.

### **Beslutning**

Fraværende: Ingelise Nielsen, Birgit Poulsen og Preben Jensen

Til kommende møde drøftes Ældrerådets side på kommunens hjemmeside, herunder mere information.